

Estér

ATAPEB

(Association pour la Traduction,
l'Alphabétisation et
la Promotion des Ecritures en Ben)

Dapaong, 2016

© 2016, ATAPEB

1ère édition, 1er tirage 2016:3 (700 expl.)

Ɛster

Laabaal nba nyuan kadaaɔg ne

Kadaaɔg ne maad'ti Suif-nba buolu n sipaan nne laabaal i. L sipaan bo pua pal g fiel u buolu. Serses n bo tie Pɛrs bad youg nba, Suif-nba boncienn bo kua l doug n. Bad ɲaapuo bo biil'o k u yie'og g tug Ɛster g din'o puobad. L youg, Amann n bo tie bad cincinn kpaagl g kpaan k wan bien Suif-nba kul. K Ɛster naataanu Mardose bann g gad g la Ɛster k b lol mɔb g jaand g nyie l jinjanbiiug n.

Amann bo tɔ tie tie i k b yi purim g suol daal nba k b bu kpi Suif-nba. Wan bo sen daal nba g bu bien Suif-nba nyan, l daal n bie bo te Suif-nba fielu daal. L po n te k b jaan Purim jaanm yen dinne.

Ɛster 1

Bad Serses tien jaanm

1 ¹ Bad Serses^a n bo kal kog po youg nba i g bona ne tien. Wano Serses diem bo cil Ɛnd i g gad g daan tuu Nuubi^b. U diem bo mɔg dingbanciend kobg yen piinle yen ŋanlile i. ²⁻³ Serses n bo kal kog po, l bina ntaa po i k u bo taan u kpaaga yen u tuonsungbenŋa yen batieb nba k u bo kaan'm dingbanciend n ninŋ yen Pers yen Medi sijeciennm kul g tien'm jaanm u ŋagbenŋl nba be Sus nyan ninŋ. Sus n bo tie Serses diem n dingbangbenŋl. ⁴ Bad Serses mɔgm bo g mɔg lan ja yen yal. U bo tug dana boncienn g ŋɔn mɔgm nba be u diem n yen bonŋana nba k u tien k l ŋɔnŋ u yudand. U bo tug ŋmaali nluob i g ŋɔn'm l kul. ⁵ L dana po bo pend yo, g bad biɛ tien jaanm daa nlile baddieog cincann g gaal niib nba kul bo kua Sus. U bo gaal mɔgda yen taladdanm kul i. ⁶ B bo tug ŋuubipiena yen ŋuubimɔna g lol lol cabpiena yen cabmɔnyinyina g lɔgn tuudi nba k b tien yen tanŋalma nyan lɔgdi n. L lɔgdi, b bo maal yen ligtana i. Cincann, k b sel g kpa a tannyɔlmi-nyɔlmi. G nyan kogdenkaa g sen sen. L kogi, b bo tien yenn-nba yen wula i, g tien liel-nba mɔ yen ligtana. ⁷ Nyunnyubona nba k b bo diɛ g kob daam nyan, b bo maal yen wula i k l be buoli buoli. G bad ŋɔn u bulcind g

^a1:1 Bad Serses i k b biɛ yi'ug Asierus.

^b1:1 Nuubi i k b biɛ yi Etiyopi.

Ester 1

te k b nyan dimɔunŋ k l yab paaa g kob g tien niib k b nyu b yam n. ⁸ Bad bo tie u tuonsunna mɔb k ban tien u saanm kul daam nyan yua kul n bua nand k ban nyu b yam n. ⁹ L youg, bad ŋaapuo Fasiti mɔ bo tien puob jaanm bad Serses ŋaag n.

Bad Serses ŋaapuo fieg'o

¹⁰ Ban cil g di jaanm g daan biin daa nlile daal, g bad Serses nyuu daam g buo. Lann i k u yiin u ŋaajab Mehumann yen Biseta yen Harbona yen Bigta yen Abagta yen Setar yen Karkas. L jab banlile bo tie yab k b biil b jatied k b be bad ŋaag n g suun u tuona i. ¹¹ U bo sun'm k ban gad g te k u ŋaapuo Fasiti n̄ yil u puobad feɣlg g baal nii. Bad bo bua wan ŋɔn u tuonsungbenŋa yen niib nba kul bo taan nyan u ŋaapuo n ŋan nand nba i. Yen mɔni, Fasiti bo l tie puoŋanŋ i canyiin. ¹² Bad ŋaajab bo gad g maad Fasiti k u sal yi'ug, ama k u yie k u kan gad. G bad pal bie g pend k u mutuol fiil. ¹³ Lann i k u kal yen yab bo tie yanfodanm, g bie ban yiko yen bona n sonm nand. K l maa bad bo gii mɔg maam nba kul, u bo tu kal yen l danm i g ŋanm l maam. ¹⁴ Karesema yen Setar yen Admata yen Tarsis yen Meres yen Marsena yen Memukann n bo tie bad kpaaga. Banm yudanm banlile ne i g bad bo dug b po g tien'm liig u diem n. B bo tie Pers yen Medi yab i. ¹⁵ Bad bo maad'b k nne : « Min bad mɔno sun n ŋaajab k b gad g yiin n ŋaapuo

Ester 1

Fasiti, k u yie g g baal. Yiko bual k tin dad u tubl nle i ? »

¹⁶ Lann i g Memukann gaal maam bad yen u kpaaga kul nunŋ n g maad : « Puobad Fasiti n tien yal nba ne, l g tie bad kua kaa k u tien'o fam, ama u tien Serses kpaaga yen u dingbana n ninŋ niib kul i fam. ¹⁷ Puob kul bu gbad Fasiti n tien bad yal nba ne, lan te ban mɔ́ n̄ gii nund b salb g tua g bad mɔno daan sun g yiin u ŋaapuo Fasiti k u yie g g gad.

¹⁸ Dinne mɔno, Pers yen Medi doi n yikodanm puob nba gbad bad ŋaapuo n sun yal ne, mɔ bu tien b salb nnyan i. B gii yiin b salb fam mɔ, lann n bu te b salb pala n̄ bɔnn.

¹⁹ Bad bo gii tuo, u bo bu nyan yiko g maad k nne : "Fasiti ji kan ban g baal min bad Serses nunŋ n. N bu tug puo nba cie'og u k wan te puobad u yiɛl n." Bad n̄ te k ban diɛn l yiko Pers yen Medi yab yiko kadaaɔg n ninŋ k l yiko n̄ daa mɔg lebdu. ²⁰ Yen bad diɛm n l yab nand kul, b bu kpaand l ninŋ kul wan nyan yiko nba g niib kul n̄ gbad. Nnyan, puo kul sal n tie mɔgd lann i kaa taladdaan ii, u baa cɔlm'o i. »

²¹ Memukann maam ne bo tuo bad yen u kpaaga kul po. Nnyan i g bad bo tien nyan Memukann n maad'o nand nyan.

²² U bo sun yen kadaad u dingbana n ninŋ kul. U bo te k b diɛn dingbann kul yab diɛni n yen b maam n ninŋ i g tie'b g jua kul n̄ ŋɔn u yikod u ŋaag n g te ban gii maad u danm maam.

Ɛster 2

Ɛster te puobad

2 ¹ Bad Serses pal bo tan sɔnɔ, k u tied Fasiti po yen wan bo tien yal yen ban bo jag g suol g bu tien'o yal nba. ² Lann i g bad ɔaajab maad'o : « L bual k lan kpaan sipaanɔani nba daa g ban jab i g te'a. ³ Kaan tuonsungbenɔa dingbana kul n ninɔ, k ban lugd sipaanɔani nba daa g ban jab g baal yen'm Sus^c, a ɔaag n. K a ɔaajua Ege nba k b bo biil u jatied k u guu puob nyan n gii nyuan b ninɔ, g bie gii tien'm kpabuoli-buoli nba k b baa die g sɔgn g ɔanmd b gbanu. ⁴ A yam tan gii kua sipaan nba ninɔ, ɔan tug'o k wan te puobad, Fasiti yiel n. » Bad pal bo manɔ l maam po k u tuo g tien nnyan.

⁵ Jua nne bo be g kua Sus doug n g tie Suif-nba buolu n jua, k b yi'ug Mardose. U bo tie Yayir bija i, g Yayir baa tie Simeyi, g Simeyi mɔ yaa baa tie Kiis. Kiis bo tie Bensamen cugl n jua i. ⁶ Babilɔnn bad Nabukodonosɔr n bo suol Suuda bad Yoyakinn yen niib nba Serusalem doug n ninɔ nyan, Mardose mɔ bo be l niib siign. ⁷ Wano Mardose n bo ɔub u baawaal bipuo Adasa. Ɛster i k b bie yi'ug Adasa. Ɛster bo tie sipaanɔanɔ i canyiin, k u naa yen u baa kpe g ɔaa'ɔg. U danm kuum puol po i g Mardose ji bo gaal'o g kub'o nyan u bimadg nyan.

^c2:3 Sus n bo tie Serses diem n dingbangbenɔl.

Ester 2

⁸ B bo kpaand bad n nyan yiko nba, k l puol po, k b taan sipaanm boncienn Sus doug n. Bad ŋaajua Ege n bo nyuan b ninŋ. Ester mɔ bo be l sipaanm siign. B bo tugd l sipaanm yend yend g saa yen'm baddieog. Nnyan i k b bo tug Ester mɔ g gad yen'o baddieog k Ege nba bo guu bad ŋaag n puob nyan gaal'o. ⁹ Ege bo la k Ester ŋan u po, lann i k u ji bo die'ɔg yen nunmanŋ. U bo gbaa g tien tonm g tie'og bona nba k u baa die g ŋanmi u gbanu g tie sipaand yen jied nba k u baa di. G bie tug sipaanm nba suun baddieog nyan siign ninŋ sipaanm banlile nba ŋanm g ban tuonn k b baa ŋua Ester g suun u tuona. Ege bo tie Ester yen u sipaanm puob kuann n dieog nba ŋanm g ŋan i, k b be l n. ¹⁰ Ester bo g ŋɔn u buolu, u bie bo g ŋɔn u danm n tie yab nba k l maa Mardose bo liid g kpa'a'ɔg k wan daa ŋaa sua n bann.

¹¹ Mardose bo tun g lin daal kul ban bo gaal sipaanm ŋaag nba ninŋ cincann i k wan di Ester laabaal g lie b kub'o nle i.

¹² B bo tug binn i g ŋanm l sipaanm gbanu. B bo tug ŋmaali nluob i g sɔg'b *miir kpam. G tug ŋmaali nluob nba tenn mɔ g sɔg'b kpabuoli-buoli nba k l nublu man k l bie ŋami gbanu. L puol po, sipaan kul ji bo bu fid g kua bad Serses buol. ¹³ Sipa'an bo gii bu nya puob kunkuann po g kua bad buol, b bo tu te'og wan bua tied yen bona nba kul i.

¹⁴ Daajuoug wan gad bad buol. L gii fann ban te wan gad g kua puob kunkuanliel n. Bad ŋaajua nba k b bo biil u jatied

Ɛster 2

k b yi'ug Saasgas k u guu bad puolieb nyan n bo nyuan puob nba be l buol. Sipaam nba kua bad buol kul, l ji bo g cab k wan fann g kua u buol. L gii g tie g bad mɔno i kaa bua'ɔg g taa u sann g te k b yiin'o.

¹⁵Diyenn, youg ji bo pund k Abiyel bipuo nba g Mardose bo ηub'o k b yi'ug Ɛster nyan mɔ n kua bad buol. Abiyel bo tie Mardose baawaal i. Ɛster n bo bua n kua bad buol youg nba, u bo g bual siel po k l gii g tie Ege nba bo nyuan'm n bo cegl'o k wan tug yal nba i kaa. Niib nba kul bo la Ɛster bo tu gbel'o g faad i. ¹⁶Serses n bo kal kog po, l bina nlile po, binn ηmaali piig n ninj i k b bo kua yen Ɛster u buol. L ηmaalg i k b yi Tebet. ¹⁷Bad bo la Ɛster k u yam kua u ninj k u buad'o g cie puolieb kul. Sipaam ηann kul n ninj, Ɛster i g bad bo gbel g faad. G tug puobad feɔlg g yilm'o g din'o puobad, Fasiti yiel n. ¹⁸Ɛster po bo te g bad nyan daal g tien jaanm g yiin u kpaaga yen u tuonsungbenja kul, g te k u dingbana n ninj kul niib fuod l daal, g bie pii'b paab yen bulcind.

¹⁹B bo guan g tigl sipaam taalmunle po. L youg l sua k b gaal Mardose k u suun tuonn baddieog. ²⁰Ɛster bo g ηɔn sua wan nyie ηaag nba yen wan tie buolu nba. U bo tien nyan Mardose n bo maad'o nand nyan i, g cɔln u maam kul nyan wan bo tu be u ηaag n nyan.

Ester 3

Mardose gbad niib n bobnd yal bad po

²¹ Diyenn Mardose bo kal baddieog dimɔb n g tan gbad g bad jakɔnda banle, Bigtann yen Teres bobnd g bu kpi bad g dugn b pala bo bɔnn u po. Bigtann yen Teres bo tie jab nba k b biil b jatied k b guu baddieog u. ²² Mardose bo gbad l laabaal g tug g maad puobad Ester. K Ester mɔ dugn bad Mardose n maad'o yal nba. ²³ K b suli g sua k l maam tie mɔni i. K b jɔn l niib banle dicaada po k b kpe. G dien yal bo tien nyan bad nunɔ n, g tien batieb kadaad n.

Amann yen Mardose kunkɔnn

3 ¹ Bona ne kul bo tien g pend yo, g bad Serses don Amedata bija Amann k u ji tie kpaaga kul liig yua. Amann bo tie Agaag yaabuonn i. ² Amann bo gii pend youg nba, baddieog tuonsunna kul bo tu gbaan i g tibn yula g daan tuu tinɔ. Bad n bo maad k ban gii cɔln Amann nand n nyan. Ama Mardose nuan bo tu yie g kan gbaan, g bual k wan tibn u yul g daan tuu tinɔ. ³ K u tuonsunlieb bual'o k l tien nle i k u g cɔln bad n nyan yiko nba i ? ⁴ Daal kul k b maad Mardose k u g cenɔ. Wan bo maad k u tie Suif-nba buolu n jua nyan, k b bo gad g maad Amann g lie u bu lebd maalm bii u kan lebd i. ⁵ Amann kon bo la g Mardose g gbaand u nunɔ n g bual k wan tibn yul g daan tuu tinɔ. Lann i k u pal bɔnn u po k l pend. ⁶ Amann bo gbad g

Ester 3

Mardose tie Suif-nba buolu n jua i. U bo diid g sua u gii kɔn yen wano kua l g danɲ. Lann i k u ji bo kpaan k wan bien Mardose yen u buolu kul, lan tie Suif-nba nba kul bo kua Serses diem n. ⁷ Serses n bo kal kog po l piig yen bina nle po cincinn ηmaalg nba k b yi Niisan nyan ninɲ i k Amann bo te k b tɔ tie tie u nunɲ n k wan bann ηmaalg nba yen daal nba k u bu fiil g sun wan bobn yal. Ban bo tɔ tie tie nba nyan i k b yi *Purim. B bo tɔ l tie tie k l baa Adar ηmaalg n ninɲ i. Adar ηmaalg bo tie binn ηmaali piig yen ηanle po n nyan.

Amann bobnd g bu kpi Suif-nba kul

⁸ Amann bo maad bad Serses : « Canbaa, buolu nne niib be doug n ne g yad g kua dingbana kul n ninɲ. B yaa binbem g taa yen lieb. B bogda mɔ bie g naan yen buollei yal. B g coln yiko nba k fin bad nyan. A gii ηaa k l niib be g suun nnyan, l kan tod'a. ⁹ Canbaa, l gii tuo a po, ηan te k ban dien kadaaɔg g te k ban bien l buolu niib kul. A gii tien nnyan, n bu te a tuonsunna ligtana cilo tuda kobiintaa k ban bil a ligkpaɔg n. » ¹⁰ Lann i g bad pid u nuubinyinn g tie Amedata bija, Agaag yaabuonn Amann. Amann bo tie Suif-nba ninnand i. ¹¹ Bad bo maad Amann k nne : « N cab'a a ligli. Tien Suif-nba mɔ ηan bua nand. »

¹² Binn ηmacincinn piig yen daa ntaa daal k b yiin bad kadadiena kul g taan'm. G te k b dien kadaad nyan Amann n

Ester 4

bo tie mɔb nand nyan g sun g tie batieb yen dingbana kul yikodanm yen buoli kul yudanm. B bo dien l kadaad buolu kul dieni n yen u maam n ninŋ i. Bad Serses sann po i k b bo dien l kadaad, g bie tug wano bad banm g nyii l po. ¹³ B bo sun niib yen l kadaad k b gad yenn Serses diem n dingbann kul n ninŋ. Maam nba bo be l n ninŋ bo tie k ban kpi Suif-nba kul g bien'm g gbenn diyenn i. Nipaaɔŋŋ yen nikpela, puob yen bid kul g baa sua ń daa tenn. K ban bie fiel b ŋalman kul. K l tuonn bu sun Adar ŋmaalg n ninŋ i, u daa piig yen daa ntaa daal. Adar ŋmaalg bo tie binn piig yen ŋmaali nle po n nyan. ¹⁴ Dingbann kul n ninŋ, b bo bu tug l kadaaɔg n maad yal k l tie yiko i. G kpaand l maam g niib kul ń gbad g bobn gii guu daal. ¹⁵ Bad bo tie mɔb k u sundi gbaa g gad yen l maam dingbana kul n ninŋ. B bo kpaand l maam Sus doug n g niib kul gbad bad n nyan yiko nba. Sus doug n, niib bo kal g wab nuad i, k Amann yen bad nuan kal g nyu daam k b baga g bag.

Mardose miel Ester todl

4 ¹ Mardose n bo gbad yal tien, k u yam ŋmad k u dad g pad pad u tied, g lie kpalpieɔg g pug fantam u yul po. G nyie doug n g yign bag bag, ² g tan pund baddieog dimɔb n, g sed k l maa l bo g cab g nil ń gii lie kpalpieɔg g kua l buol. ³ Dingbana kul n ninŋ, Suif-nba bo tu gbad bad n nyan

Ester 4

yiko nba b yam ní ñmad i, ban ji gii kal yen pabɔnn. B bo tu lol mɔb i gii fabn g buud. B siign ninj boncienn bo tu lie kpalpied i gii dua fantam n.

⁴ Ester tuonsunna, sipaanm yen naasenm bo gad g dugn Ester ban la yal, k l suol'o jiwaani. K u sun yen tied k ban daan te Mardose k wan land u kpalpiɛɔg g lebd. Ama g Mardose yie. ⁵ Lann i k Ester yiin Hatak g sun'o k wan gad g bual Mardose g lie bɛ n baal'o k u tiend nnyan i. Bad n bo nyan u ñaajab siign Hatak k u be yen Ester g suun u tuona. ⁶ Hatak bo nyie g la Mardose baddieog dimɔb n. ⁷ G Mardose dugn'o yal baal'o. G biɛ maad'o Amann n puon k u bu kuan ligli nba bad ligkpaɔg n k ban bien Suif-nba kul. ⁸ U biɛ bo tug kadaaɔg nba k b bo dien l n ninj yiko nba g bad nyan Sus doug n k ban kpi Suif-nba kul nyan, g tie'og k wan daan ñɔn Ester. G biɛ nagn'o k wan maad Ester k wan gad g baln bad g miɛl'o sugl u buolu po. ⁹ Hatak bo lebd g dugn Ester Mardose n maad'o yal. ¹⁰ K Ester maad Hatak k wan guan g daan maad Mardose k nne : ¹¹ « Bad tuonsunna yen u dingbana n ninj niib kul ban g nil gii kua baddieog lijɔug n, k l g tie g bad kaa yiin'o, l tie k ban kpi'ug u. Wan tie jua aa, wan tie puo oo, b bu l kpi'ug u. L gii g tie g bad i kaa tan u wula danml k b ñaa l daan g g kpii'ug. G nyaan dinne daa piintaa n nyan k b g yiin'n k min kua bad buol. » ¹² K b gad g

Ester 5

maad Mardose Ester n jiin yal nba. ¹³ G Mardose yed k ban maad'o k nne : « A daa mali k fin nuan n be bad njaag n nyan, yal bu baal Suif-nba nyan, fin bu ciel kaa. ¹⁴ A gii yie g kal g nmin g g fiil maam ne po, Suif-nba todl yen b fielu bu nya siel po i g baal. G nyaan fin yen a njaag yab n biel. »
Njmaa n ban i ? L g kand yal baal ne po n te k a te puobad. »
¹⁵ Lann i k Ester sun g maad Mardose maam nba ne : ¹⁶ « Gad g tigl Suif-nba nba kul be Sus k yin lol mɔb g jaand n po. I kan di, i bie kan nyu g daan biin yentuna njantaa yen nyied njantaa. Min yen sipaanm nba suun n tuonn mɔ bu lol mɔb nnyan i. L puol po, yen yiko n l g cab kul, n bu kua bad buol, k b ji gii bu kpi'n, ban kpi'n. » ¹⁷ Lann i g Mardose gad g sun nyan Ester n njɔn'o nand nyan.

Ester kua bad buol

5 ¹ Ban lol mɔb daa ntaa po g gbenn, k Ester lie puobad tied g gad g kua baddieog lijɔug n g tol u nunɔ bad n kaal dieog nba ninɔ dimɔb po. Bad bo kal u kog po l dieog n i k u nunɔ tuol dimɔb po. ² Wan la Ester k u sie lijɔug n youg nba, k u diid'o yen nunmanɔ g tan u wula danml nba k u bo muub. K Ester nagn g sii bad danml juog po.

³ G bad bual'o : « Puobad Ester, laabaal tie be i ? A bua min tien be i g te'a nii ? Baa a gii bua n diem bɔgdm, n bu te'a. »

⁴ K Ester jiin bad : « Canbaa, a bo gii tuo, a bo bu yeg yen

Ɛster 5

Amann g baal dinne g di min bobn jaanm nba a po. » ⁵ G bad maad : « Maad man Amann k wan tien tonm k tin gad Ɛster yiinu. » Bad bo yeg yen Amann g gad Ɛster buol g bu di jaanm nba k u bo bobn. ⁶ Ban dii jied g gbenn, g bad maad Ɛster : « Maad'n njan bua yal nba k n bu tien g te'a. Baa a gii bua n diem bɔgdm mɔno, n bu te'a. » ⁷ K Ɛster jiin bad : « Min bua yal nba n ne : ⁸ L gii tie k a diid'n yen nunmanɔ g cenɔ n miɛdug, g bu tien min bua yal nba, n bu miel'a g wonn njan won yeg yen Amann g guan g di jaanm nba k n bu bobn i po. Nnyan i k n won bu maad'a min bua yal nba. »

Amann bobn caadl nba k b bu jɔn Mardose

⁹ Amann bo nyie l daal k u pal man i buga. Ama wan la Mardose baddieog dimɔb n youg nba, k u pal bɔnn g dugn wan bo paa g baad, Mardose bo g fiil g sed, u bie bo g tien siel k l nɔn k u cɔlm'o. ¹⁰ Yen l kul nyan, k Amann suol u kua g g maad siel g kun u njaapo. Wan pund njaag, k u sun g yiin u dɔnn-nba yen u njaapuo Serɛs. ¹¹ G nɔn'm wan mɔg njanman k l yab nand nba yen u bijabi n ja nand. G bie dugn'm bad n don'o nand, k u ji tie cincinn kpaagl k u lieb yen tuonsungbenja kul ji baa cɔlm'o. ¹² K Amann bie maad g pugn : « N daa g gbenn, puobad Ɛster n bobn jaanm nba, u yiin min kua i yen bad k t dii. U bie yed g wonn min yen

Ester 6

bad n won guan g di. ¹³ Ama bona ne kul g fid g tien'n pamann youg nba k n la Suif-nba buolu n jua Mardose k u kal baddieog dimɔb n. » ¹⁴ Lann i k Amann ŋaapuo Seres yen wano Amann dɔnn-nba maad'o : « Te k ban bobn caadl nba k l fagnd tie nuukpanduna piinmu. G wonn siŋaaɔg n, ŋan won maad bad k wan te ban jɔn Mardose l po. Nnyan, a pal baa man i ŋan yeg yen bad g gad g daan di jaanm. » Ban bo tie Amann gadi nba nyan bo tuo u po, k u te k b bobn caadl.

Bad tied Mardose ŋanm po

6 ¹ L daal nyieɔg bad bo g fid g guan. Lann i k u te k b tug batieb kadaad g lii u nunŋ n. L kadaad n ninŋ i k b bo da yal nba nyuan batieb binbem po kul. ² Ban bo lii nyan, k b tan la naan ŋɔnŋ Bigtann yen Teres n bo tien yal. Banm banle bo tie jakɔnda i g guu baddieog dimɔb. B bo bobn g bua n kpi bad g Mardose gbad l maam g tug g maad. ³ Lann i g bad bual : « Mardose n bo sun yal nba ne, t bo sun bɛ i u po k l ŋɔn k t tien ŋanm nba k u tien i ? T bo tien bɛ i g selm'o i ? » K u tuonsunna jiin g baa siel. ⁴ Lann i g bad bual g ŋmaa n be cincann i ? L sua k Amann baal baddieog cincann g bua n la bad k wan cab k ban jɔn Mardose wan bo bobn caadl nba nyan po. ⁵ G bad tuonsunna jiin'o k Amann n be cincann. G bad maad k wan kua nii. ⁶ K Amann kua g bad bual'o : « Bad gii bua n seln nil, u bu tien l daan bɛ i ? » K

Ester 6

Amann mali g nmaa i g bad bu selm'o g bie ji kand wano i.

⁷Lann i g maad bad : « Bad gii bua n seln nil nba, ⁸ u tu te ban tug u bajiga n ninj yenn yen u taam nba k u ban g jag k b yilm'o badfeglg nyan, ⁹ g mubn u kpaaga n ninj yend. G te wan lan bad n bua n seln yua l tied, g jagn'o taam nann po g nya yen'o doug sanjacienn po. Niib n gii be u liig g yign g maad : " Bad gii bua n seln nil, wan tu tien'o nand n nyan. " »

¹⁰ G bad jiin Amann : « Tien tonm g tug bajigl yen taam g tien Suif-nba buolu n jua Mardose nyan njan maad nand nyan. U be u tuonsunbuol baddieog dimɔb n. A njanm g tien'o nyan njan maad nand nyan g baa siel n daa pɔd. » ¹¹ K Amann tug bajigl g lan Mardose g jagn'o taam po g nyie yen'o doug sanjacienn po g be liig g yign g tua : « Bad gii bua n seln nil, u tu tien'o nne i. » ¹² L puol po, Mardose bo guan g be u tuonsunbuol baddieog dimɔb n i. K Amann nuan kagn tonm g kun u njaapo. U bo g fid g yaad yul g dugn l bo g mɔg'o maam. ¹³ Amann bo dugn u njaapuo Seres yen u dɔnn-nba yal baal'o. K b maad'o : « Mardose nba k a cil g dii fai u buol ne n tie Suif-nba buolu n jua nyan, bann k a ji kan fid g tien'o siel. Nifanu n ji baa l nua g puag'a k a gɔ puol. » ¹⁴ B bo l pag nne i g bad naasenm pund g te k Amann tien tonm k b gad yen'o Ester buol k b bu di jaanm.

Ɛster 7

B jɔn Amann wan bo bobn caadl nba po

7 ¹ Bad yen Amann bo gad puobad Ɛster buol g biɛ bu di jaanm. ² L daal, ban dii g gbenn youg nba g bad maad Ɛster : « Maad'n ŋan bua yal nba k n bu tien g te'a. Baa a gii bua n diem bɔgdm mɔno, n bu te'a. » ³ G puobad Ɛster jiin bad k nne : « Canbaa, a gii diid'n yen nunmanŋ, k l tie a buam n, ŋan ŋaa'n yen miel g biɛ daa cab k ban kpi n buolu n yab mɔ. Min mied'a yal nba n nyan. ⁴ G dugn b kuad min yen n buolu n yab k ban kpi'ti g bien'ti g gbenn. Mɔni, l bo gii sua k b bo kuad'ti k t baa tie yonmi, n bo baa ŋmin i, k l maa l yaa mabl g dagd k min gii mabnd bad ^d. » ⁵ Lann i g bad Serses bual Ɛster : « L daan tie ŋmaa i g tan mali k wan tien yal nba ne i ? U be le i ? » ⁶ K Ɛster jiin'o : « Nil nba cagn'ti, g tie t ninnand tie Amann i, u tie nibiiug u. » G jiwaani kua Amann k u gbanu jeg bad yen Ɛster nunŋ n. ⁷ G bad pal bɔnn k u fiil g nyiɛ cincann, baddieog gɔglu n. Amann bo be Ɛster buol g mied sugl k ban daa kpi'ug g dugn u bo ban g bad kan ŋaa'ɔg. ⁸ Bad n tan nyiɛ gɔglu n g kua ban bo kal dieog nba ninŋ g di jaanm youg nba, u sua k Amann faab Ɛster kogden kal po. K u yign : « U ji bua n nyii n ŋaapuo mɔno n ninbina n i, n ŋaag n ninŋ mɔno. » Bad bo

^d7.4 Ne buol ne mɔg gbadu munle, sieb gbiɛ ne buol ne k t ninnand n bu biil'a biilu nba, l kan fid g ban g ŋanm.

Ɛster 8

g maad g gbenn mɔno k u jakɔnda baal g pibn cabl Amann nunŋ po^e. ⁹Bad jakɔnda n ninŋ yend bo yi Harbona. U bo maad bad nunŋ n k nne : « Caadl nba k Amann bo te k b bobn g bu jɔn Mardose nyan tii u ŋaapo. K wano Mardose n yen bo fiel a miel. L caadl fagnu tie nuukpanduna piinmu i. G bad tie mɔb k ban jɔn Amann l caadl po. ¹⁰K b jɔn Amann wano mɔno n bo te k b bobn caadl nba k u bu jɔn Mardose l po nyan. Lann i g bad pal sɔnŋ.

8 ¹L daal mɔno g bad Serses tug Suif-nba ninnand Amann mɔgm kul g tie puobad Ɛster. Ɛster bo ŋɔn bad Mardose n tie yua u po, lann i g bad yiin Mardose k u baal u buol. ²K u tug u nuubinyinn nba k u bo tie Amann nyan g tie Mardose. K Ɛster mɔ tug Amann mɔgm kul g kubn Mardose nui n.

Bad cab Suif-nba k ban kɔn b kua po

³Ɛster bo guan g la bad g bu maad yen'o. U bo baa g gbaan bad nunŋ n, g buud g miel'o sugl, g maad k wan daa ŋaa k Agaag yaabuonn Amann n daan bobn bonbiil nba Suif-nba po nyan n' tien. ⁴G bad tan u wula danml g tol Ɛster. Lann i k u fiil g sed bad nunŋ n, ⁵g maad : « Canbaa, a daa

^e7:8 B bo tu pibn cabl nil nunŋ po, k l ŋɔnŋ k l tie k ban kpi l daan i.

Ester 8

yed k n mabnd'a kaa, l gii tie k a diid'n yen nunmann, g diid g sua k min bu miel'a yal nba ne njan, njan cab k lan tien. N bua k a dien kadaaog g njon k Agaag yaabuonn, Amedata bija Amann n daan dien u kadaad nba k ban kpi Suif-nba nba be a dingbana n ninj kul nyan ji kan fid g tien.

⁶ Yubonn ne gii baa n buolu po, n kan fid g kaab n kua. B bu kpi n naataani min ji bil n kua le ? »

⁷ G bad Serses jiin puobad Ester yen Suif-nba buolu n jua Mardose k nne : « Diid man, n daan tie mɔb k b jon Amann caadl po g dugn u daan bua n bien Suif-nba, g tie Ester wano Amann njalman kul. ⁸ Ama yal k b dien bad sann po k u nyii nuubil nuan ji g mɔg lebdu. I mɔ n ji dien man kadaaog bad sann po g te Suif-nba. L kadaaog n, yin dien yin bua yal g tug min bad banm g nyii l po. »

⁹ L daal mɔno k b tigl bad kadadiena. L bo tie binn njmaali ntaa po daa piinle yen njantaa daal i. L njmaalg i k b yi Siiwann. Mardose n bo tie mɔb k b dien l kadaad g tie Suif-nba yen yikodanm yen sijegbenja yen batieb nba kal bad diem n dingbana kobg yen piinle yen njanlile n ninj, lan cil End g daan sed Nuubi. B bo dien l kadaad buoli kul maam n i g tie'b. Suif-nba mɔ bo gaal l kadaad k l dien b maam n i. ¹⁰ Bad Serses sann po i k b bo dien l kadaad g tug u banm g nyii l po. G sun tanjagla k b jag bad taani g gad dingbana n g biid l kadaad. ¹¹ Ban bo dien g maad yal n ne : « Bad cab

Ester 8

Suif-nba nba kua u dingbana n ninᅇ kul k ban taan lieb g kᅇn b kua po. U cab'b g niib gii nyie dingbansiel yen b jakᅇntied g baal g pign'm, ban suol l danm yen b puob yen b bid g kpi'b, g bien b kul canyiin g tug b ᅇalman. ¹² L bo cab k lan tien diyenn kua i Serses diem n. L bo bu tien Adar ᅇmaalg n ninᅇ u piig yen daa ntaa daal i. Adar ᅇmaalg tie binn ᅇmaali piig yen ᅇanle po n nyan.^{f 13} Dingbann kul n ninᅇ, b bo bu tug l kadaaᅇg n maad yal k l tie yiko i. G kpaand l maam g niib kul ᅇ ᅇbad, k l daal tan gii pund lan sua g Suif-nba bobn g bu kᅇn yen b ninnanda. » ¹⁴ Bad bo tie mᅇb u sundi k b jag u taani g ᅇbaa g nyie g san g gad yen l maam dingbana kul n ninᅇ. B bo kpaand l maam Sus doug n mᅇ.

¹⁵ Mardose bo nyie baddieog g lie bajigl k l ᅇmad bonmᅇnyinyina yen bonpiena, g yil badfeglg k b tien yen wula. U bo lie liedᅇbennl nne mᅇ g ᅇᅇl bajigl po k l ᅇmad bonpiena yen bonmᅇna. Sus doug n kul, niib ji bo be yen pamann yen linlaayieonᅇ u. ¹⁶ Suif-nba pala bo manᅇ boncienn, k b yula yaad. L bo tie sel nba g mᅇᅇg liel i b po k b ji kpanm. ¹⁷ Dingbana n ninᅇ kul, Suif-nba bo tu ᅇbad bad n nyan yiko nba, b pala n manᅇ boncienn, ban tien jaanm g di lan bual nand. Doug n, niib boncienn ji bo yi b kua Suif-nba i g dugn b bo jie Suif-nba.

^f8:12 Amann bo suol l daal i k ban kpi Suif-nba.

Ester 9

Suif-nba kp̄ii b ninnanda

9 ¹ Binn piig yen ḡmaali nle⁸, u daa piig yen ḡntaa daal n pund, Suif-nba ninnanda ji bo mali k l daal i k b bu bien Suif-nba nyan bad n bo nyan yiko k l maad nand nyan.

G nyaan bona yen bo g tien nyan ban bo mali nand nyan, fala bo guan g baa b po i. Suif-nba n bo paad b ninnanda.

² Bad Serses diem dingbana n ninḡ kul, Suif-nba bo tu taan lieb g k̄n yen yab kpaan k ban tien'm bonbiiug u. Sua bo g fid g sed b nunḡ n. Niib kul bo jie'b i. ³ Dingbana n ninḡ yikodanm kul yen batieb yen tuonsungbenḡa yen yab bo suun baddieog kul bo taa Suif-nba po i g dugn b bo jie Mardose. ⁴ Yen m̄ni, baddieog nyan, Mardose n ji bo ḡanm g m̄g paalu. Dingbana n ninḡ kul, u sann n ji bo l do, k u laad paalu g pugd.

⁵ Suif-nba bo tug jugsiedi g kp̄ii kp̄ii b ninnanda g bien'm canyiin. G yab bo g bua k b la'b yen ninbinn, k b tien'm ban bua nand. ⁶ Sus doug n kua, Suif-nba bo kp̄ii jab kobiinmu i. ⁷⁻¹⁰ B biē bo kp̄ii Suif-nba ninnand Amedata bija Amann bijabi piig. B sana n ne : Parsandata yen Dalfonn yen Asipata yen Porata yen Adaliya yen Aridata yen Parmasta yen Arisayi yen Aridayi yen Wayisata. B bo g tug b ḡalman nuan.

⁸9:1 L ḡmaalg i k b yi k Adar ḡmaalg.

Ester 9

¹¹ L daal mɔno, bad bo gbad ban kp̄ii niib k b ja nand Sus doug n, ¹² g maad puobad Ester : « Sus doug n kukua, Suif-nba kp̄ii jab kobiinmu yen Amann bijabi piig i. N diem dingbana n ninɲ l ji baa tie nle i ? Ama yen l kul, maad'n ɲan bua yal nba kul k n bu tien g te'a. » ¹³ K Ester ɲmien : « Canbaa, a gii tuo, ɲan cab g wonn mɔ Suif-nba n won sun nyan dinne yiko n cab k b sun nand nyan. G bie te ban won jɔn Amann bijabi piig nba k b won kp̄ii'b nyan caada po. »

¹⁴ G bad nyan yiko k ban tien Ester n maad yal nba. K b kpaand Sus doug n l yiko n maad yal nba, g jɔn Amann bid mɔ caada po. ¹⁵ Suif-nba nba bo kua Sus bo taan lieb Adar ɲmaalg piig yen daa nna daal g kp̄ii jab kobiintaa l daal mɔ, ama b bo g tug b ninnanda ɲalman.

¹⁶ Suif-nba nba bo kua dingbanlaa n ninɲ mɔ bo taan lieb g kɔn b kua po g bien b ninnanda. B bo kp̄ii niib nba bo g bua k b la Suif-nba yen ninbinn nyan ninɲ niib tuda piinlile yen tuda nmu, ama b bo g tug b ɲalman. ¹⁷ L bo tie Adar ɲmaalg, u piig yen daa ntaa daal i. U piig yen daa nna daal k b fuod g dii jaanm yen pamann. ¹⁸ Suif-nba nba kua Sus doug n nuan bo taan lieb Adar ɲmaalg piig yen daa ntaa daal yen u piig yen daa nna daal i. Banm ji bo fuod ɲmaalg piig yen daa nmu daal i g tien jaanm g dii yen pamann.

¹⁹ Lann n te g Suif-nba nba kua dingbankunkogi n tu tien jaanm Adar ɲmaalg piig yen daa nna daal. L daal tu tie

Ester 9

pamancienn i b po, k b di jaanm g tien lieb jied.

Purim jaanm

²⁰ Mardose bo dien bona nba kul bo tien nyan kadaaog n. U bo dien kadaad g sun k b tie Suif-nba nba kul bo be bad Serses diem dingbana n. Yab bo kua g kpiε'b yen yab kua banfagl kul bo gaal l kadaad. ²¹ U bo dien g maad'b g binn kul Adar ηmaalg n ninŋ, u daa piig yen ηanna daal yen u daa piig yen ηanmu daal ban tu tien jaanm. ²² L dana n ninŋ i g Suif-nba bo fuod yen b ninnanda. L ηmaalg n ninŋ i g bona bo lebd b po. K b pabɔnn te pamann, k b ηaa finfabni g dii jaanm. B ji bo tu bu tied yal bo tien l dani n ninŋ i g manŋ b pala g tien jaanm, g tien jied g te lieb, g pi taladdanm mɔ paab. ²³ Suif-nba bo tuo Mardose n dien g maad yal g ji tug jaanm nba k b bo dii nyan g kuan b danm bogda n.

²⁴ Mardose n bo tied'b yal nba n ne : Suif-nba ninnand, Agaag yaabuonn Amedata bija Amann bo bobn k u bu bien Suif-nba. U bo tɔ tie tie nba k b yi purim i g suol daal nba k u bu baal yen ηmadl g bien Suif-nba kul. ²⁵ Ama ban gad yen l maam bad buol, k u te k b dien kadaaog n g maad k Amann n bobn g bu tien Suif-nba bonbiiug nba nyan n guan g tuan wano Amann yul po, k ban jɔn wano yen u bijabi caada po. ²⁶ L po n te k b yi l dani n g Purim jaanm dani n. L

Ester 9

jaanm bo yi Purim g dugn ban bo tug yal nba g tɔ tie tie nyan bo yi Pur i. Suif-nba bo die Mardose n bo tie mɔbona nba k l be kadaaɔg n ninɲ nyan i g suun yen tuonn. Ban bo la yal yen yal bo baal'b kul, b bo tien l po. ²⁷ Suif-nba bo tug Purim jaanm g tien bogdl i banm yen b bid yen b yaabuona po yen yab bo ɲaa b danm bogda g ɲua Suif-nba bogda po. Binn kul, l jaanm youg gii pund, b tu bu tug daa nle i g di l jaanm g tien bona nyan Mardose n bo ɲɔn'm nand nyan.

²⁸ Suif-nba n kua doug nba ninɲ kul, ɲaag kul n ninɲ, b tu bu tied g tien Purim jaanm, k b yaabuona yaa yaabuona ń daa ban g sunn yal po te k b jaan l jaanm.

²⁹ Abiyel bipuo puobad Ester yen Suif-nba buolu n jua Mardose bo guan g dien kadaad munle po g ɲanm g nyii Purim jaanm po. ³⁰ G sun yen l kadaad k b tie Suif-nba nba kul bo kua bad Serses diem dingbana kobg yen piinle yen ɲanlile n ninɲ. B bo paan b pala l kadaad n k ban daa jie siel, k b yam ń gii dua. ³¹ G bie maad'b k ban gii tie Purim jaanm b ninja Mardose yen puobad Ester n sen'm youg nba nyan. K banm yen b bid yen b yaabuona yaa yaabuona ń gii tien l jaanm po. K ban bie tu lol mɔb gii fabn finfabni.

³² Ester mɔbona ne n ɲɔɲɲ yen mɔni Purim jaanm n cil nand nba. B bo dien l mɔbona kul kadaaɔg n ninɲ i.

Ester 10

Mardose n la yudand nba

10 ¹Bad Serses bo niin u diem n niib kul k b pa lonpo, yab kua tinfanu n yen yab kua kpendega po kul.

²Bad n bo pua pal g sun tuongbenja nba kul yen u paalu yen wan bo don Mardose nand nba kul be Medi yen Pers batieb kadaad n. ³Mɔni i, Serses diem n kul, l gii pend wano bad, Suif-nba buolu n jua Mardose n ji bo tua. Mardose bo tie nigbenɲl nba mɔn boncienn Suif-nba kul po, k b bua u maam g bie cɔlm'o. U bo tod u buolu n yab k b yal b kua g bie be b yam n.

Achévé d'imprimer par ATAPEB
Dépôt légal N° 34/MATDCL/septembre 2016
B.P. 29 Dapaong – Togo

Prix : 200 F CFA